
Spirituele aspecten van het predikantschap

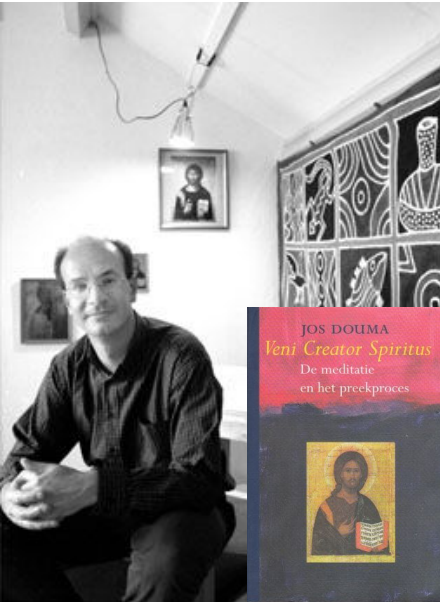
Jos Douma, Online college Master 2, TU Kampen
donderdag 4 juni 2020, 15.30 tot 17.15 uur

Even voorstellen

- Plantagekerk Zwolle
- Christelijke spiritualiteit ETF Leuven
- Contemplatio | Contemplatieve vernieuwing
- Leven in de kerk | Oefenruimte voor spiritualiteit

Veni Creator Spiritus

- 2000 Dissertatie *Veni Creator Spiritus*. De meditatie en het preekproces
- Start van belangstelling voor meditatie en spiritualiteit ligt in studietijd (Broederweg, Voorstraat, 1988-1998)

Doel van deze colleges

- Jullie kunnen later terugvallen op de aangereikte powerpointpresentatie als je weer tot de ontdekking bent gekomen dat je als predikant toch weer de manager bent geworden die aan alle verwachtingen wil voldoen in plaats van de mystagoog.
- Nieuwe inspiratie voor je spiritualiteit.

Wat is spiritualiteit?

- Leven in de Geest van Jezus
- Leven op de Adem van Gods Stem

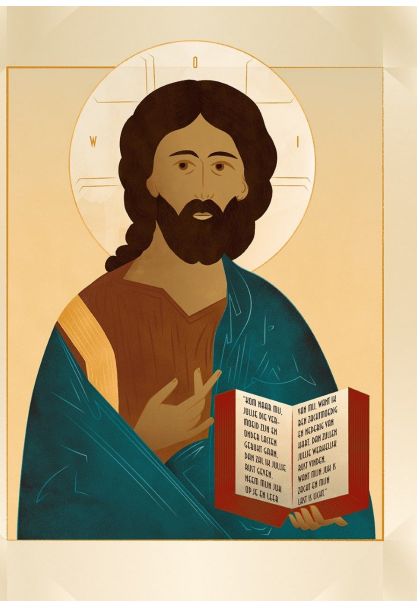
Geef in enkele trefwoorden aan
waar jij aan denkt bij spiritualiteit.

Mijn spiritualiteit

- Mijn trefwoorden: meditatie, stilte, contemplatie, monastiek, lectio divina, centreren gebed, Jezusruimte, Woord & Geest, léven in de kerk
- Mijn missie: Mensen helpen om in de Jezusruimte te zijn
- Mijn icoon:
 - Jezus kijkt mij aan
 - Jezus spreekt mij aan
 - Jezus raakt mij aan

Mijn spiritualiteit

- Mijn trefwoorden: meditatie, stilte, contemplatie, m, léven in de kerkonastiek, lectio divina, centreren gebed, Jezusruimte, Woord & Geest
- Mijn missie: Mensen helpen om in de Jezusruimte te zijn
- Mijn icoon:
 - Jezus kijkt mij aan
 - Jezus spreekt mij aan
 - Jezus raakt mij aan

Onze spiritualiteit

- Spiritualiteit is altijd breder dan 'mijn' spiritualiteit of 'jouw' spiritualiteit.
- Heb als predikant oog voor die breedte. Ken je eigen spiritualiteit. Waardeer de volle breedte van spiritualiteit.
- 'Onze' spiritualiteit staat voor de veelkleurige spiritualiteit van de lokale gemeente waar je predikant bent.

Zes spirituele stromen

RICHARD FOSTER

Één bron, zes stromen

de grote tradities van
het christelijke geloof
en onze praktijk

1. Contemplatieve traditie
2. Heiligingstraditie
3. Charismatische traditie
4. Sociale gerechtigheid traditie
5. Evangelische traditie
6. Sacramentele traditie

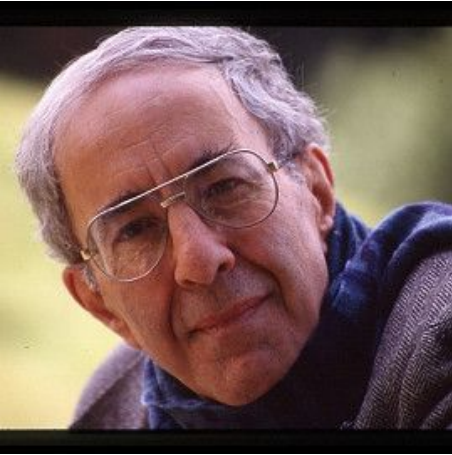
Negen spirituele talen

1. Taal van de **Natuur**. God zoeken in de buitenlucht
2. Taal van de **Zintuigen**. God zoeken in beleving en ervaring
3. Taal van de **Traditie**. God zoeken in rituelen en symbolen
4. Taal van de **Eenvoud**. God zoeken in toewijding en ascese
5. Taal van de **Idealen**. God zoeken in confrontatie en actie
6. Taal van het **Zorgen**. God zoeken door anderen te helpen
7. Taal van het **Enthousiasme**. God zoeken in vreugde en spontaniteit
8. Taal van de **Verdieping**. God zoeken door stilte en contemplatie
9. Taal van het **Denken**. God zoeken met kennis en verstand

Welke taal past het best bij jou?

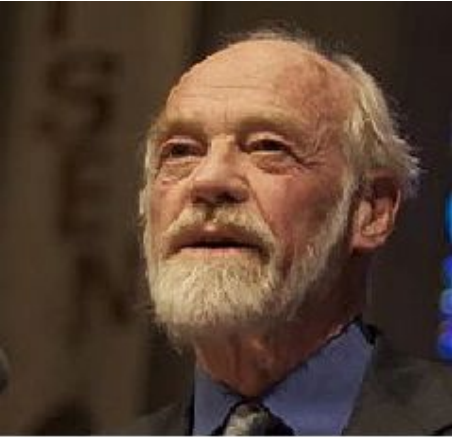
Welke staat het verst van je af?

Mysticus, mystagoog, manager

“De kernvraag is: zijn de voorgangers van de toekomst werkelijk mannen en vrouwen van God, mensen met een brandend verlangen om in Gods tegenwoordigheid te verkeren, naar Gods stem te luisteren, Gods schoonheid te zien, Gods mensgeworden Woord aan te raken en ten volle Gods oneindige goedheid te proeven? (...) Voor de toekomst van het pastoraat is het van vitaal belang om de mystieke kant van de theologie te herontdekken zodat elk gesproken woord, elke raad die gegeven wordt en elke strategie die ontwikkeld wordt, voortkomt uit een hart dat innerlijk verbonden is met God.” - Henri Nouwen

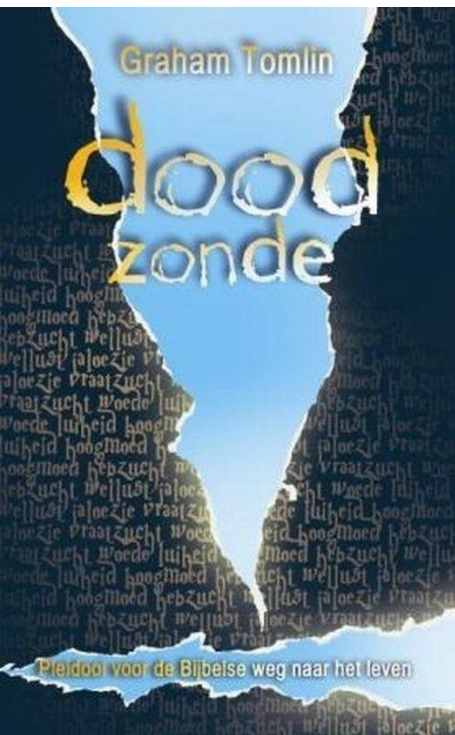
Eugene Peterson

The Unbusy Pastor

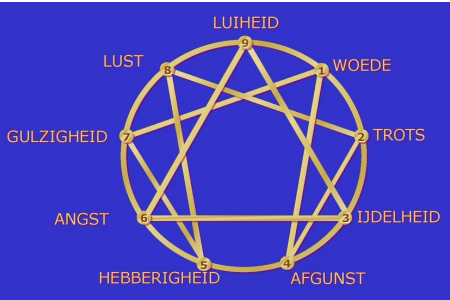
- Ik ben druk omdat ik **ijdel** ben: ik wil belangrijk gevonden worden door anderen
- Ik ben druk omdat ik **lui** ben: ik laat mijn agenda bepalen door wat anderen vinden en willen
- Matteüs 6:1-18 “Let op dat jullie de gerechtigheid niet beoefenen voor de ogen van de mensen, alleen om door hen gezien te worden. Dan beloont jullie Vader in de hemel je niet.”

7 hoofdzonden: spirituele spiegel

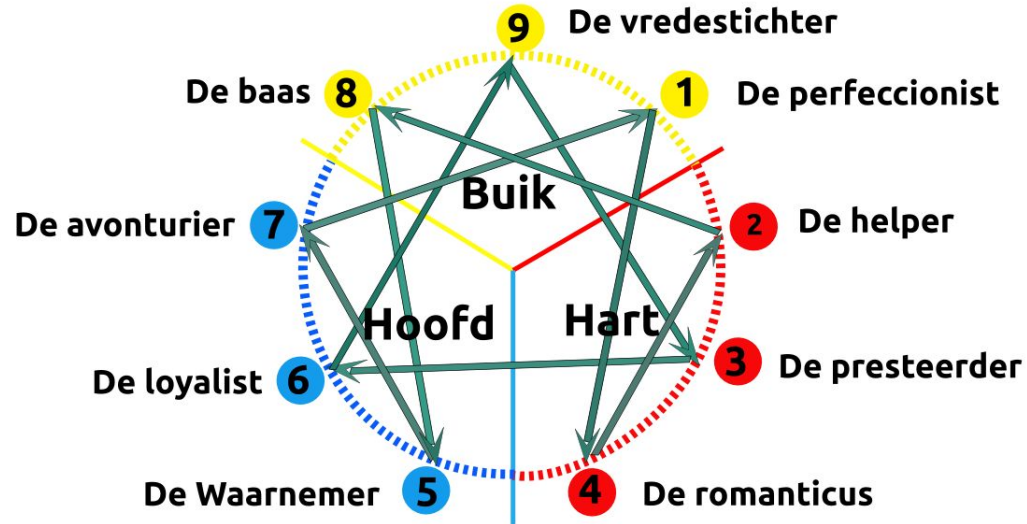

1. **Ijdelheid** of hoogmoed (Superbia)
2. **Hebzucht** of gierigheid (Avaritia)
3. **Lust** of onkuisheid (Luxuria)
4. **Jaloezie** of afgunst (Invidia)
5. **Vraatzucht** of gulzigheid (Gula)
6. **Woede** of wraak (Ira)
7. **Luiheid** of traagheid (Acedia)

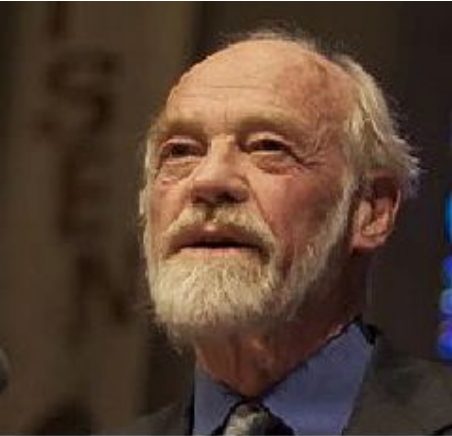
7 hoofdzonden: spirituele spiegel

Maak kennis met het Enneagram

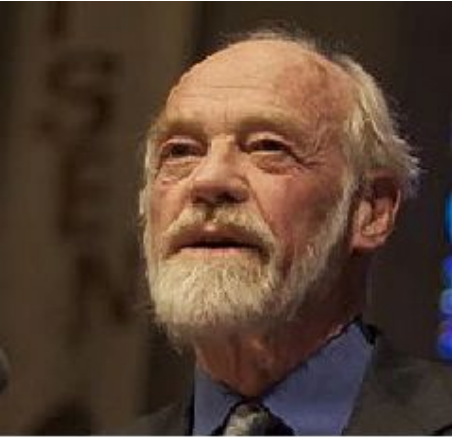

Eugene Peterson

- “How can I lead people into the quiet place beside the **still waters** if I am in perpetual motion? How can I convincingly persuade a person **to live by faith and not by works** if I have to constantly juggle my schedule to make everything fit into place?”
- “If I'm not busy making my mark in the world and not busy doing what everyone expects me to do, what do I do? **What is my proper work?**”

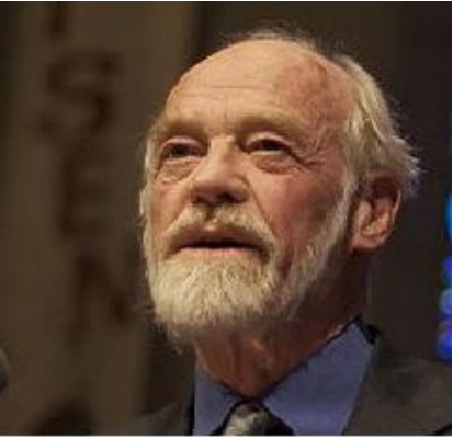
Eugene Peterson

1 BIDDEN

- “I want to cultivate and deepen my relationship with God. I want all life to be intimate--sometimes consciously, sometimes unconsciously--with the God who made, directs, and loves me. And **I want to waken others to the nature and centrality of prayer.**”
- “In order to pray, I have to be paying **more attention to God** than to what people are saying to me; more attention to God than to my clamoring ego.”

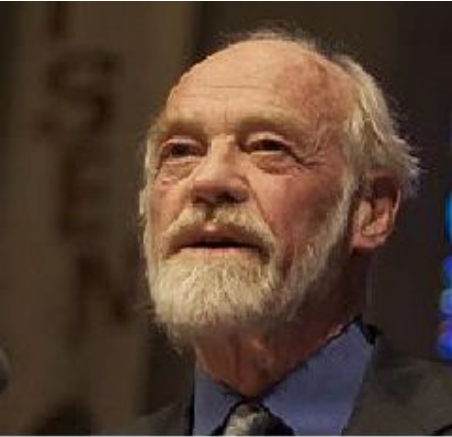
Eugene Peterson

2 PREKEN

- “I want to **speak the word of God** that is Scripture in the language and rhythms of the people I live with. I want to know the Scriptures thoroughly, personally, intimately; and then be able to say them again to the people around me.”
- “This kind of preaching is a creative act that requires **quietness and solitude**, concentration and intensity.”

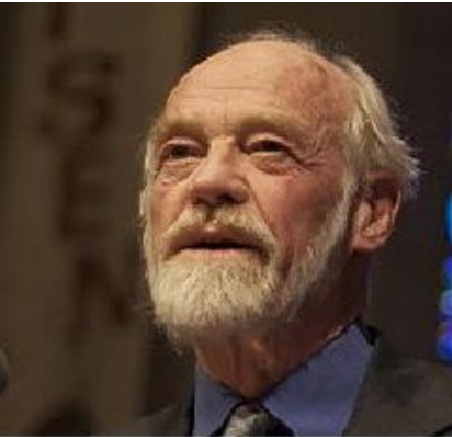
Eugene Peterson

3 LUISTEREN

- “I want to have the energy and time **to really listen to them** so when they are through, they know at least one other person has some inkling of what they're feeling and thinking.”
- “Pastoral listening requires unhurried leisure, even if it's for only five minutes. Leisure is a quality of spirit, not a quantity of time.”

Eugene Peterson

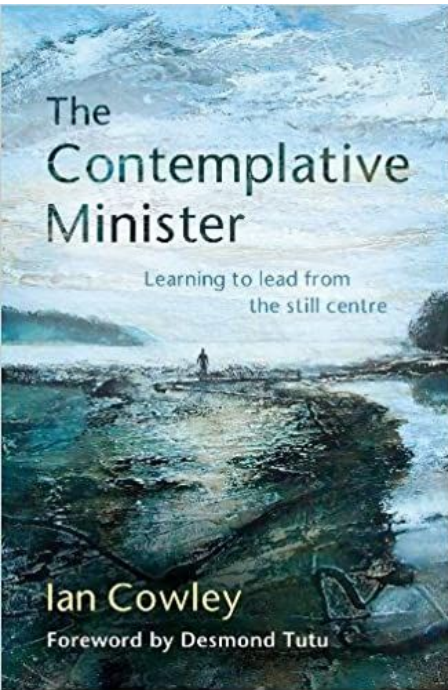
1 BIDDEN

2 PREKEN

3 LUISTEREN

Hoe realistisch is dit?

Wat zijn mogelijke bezwaren?

The Contemplative Minister

Learning to lead from the still centre.

Matteüs 6:6

Trek je terug in je huis

Sluit de deur

Bid tot je Vader

Vlucht

Wees stil

Bid

Leven vanuit de stilte

Anselm Grün:

- “De mystici zeggen dat in ieder van ons een afgegrensd gebied is, een heilige ruimte, een ruimte voor de stilte, waar onze gedachten en emoties geen toegang hebben. In dit **innerlijk heiligdom** woont God in ons.”

Luther: Oratio, Meditatio, Tentatio

- “Wer ist eine gute Theologe?”
- “Es gibt drei Regeln: Oratio, Meditatio, Tentatio.”
- Lectio divina: lectio, meditatio, oratio, tentatio
- “Zum Dritten ist da Tentatio, Anfechtung. Die ist der Prüfstein. Sie lehrt dich nicht allein wissen und verstehen sondern auch erfahren, wie recht, wie warhaftig, wie süsse, wie lieblich, wie mechtig, wie tröstlich Gottes Wort ist, Weisheit über alle Weisheit.”

Wat zijn aanvechtingen voor het predikantschap?

Ga in je binnenkamer

Mijn binnenkamer

- Jezusgebed: 'Heer Jezus Christus, Zoon van God, ontferm u over mij'
- Onze Vader in de hemel...
- Acht gelukkigprijzingen: 'Gelukkig wie...'
- 2 Korintiërs 3:18: 'Wij allen die met onbedekt gezicht...'

Vergeet niet de verbinding tussen binnenkamer en buitenwereld.

Spirituele aspecten van het predikantschap

Jos Douma, Online college Master 2, TU Kampen
donderdag 4 juni 2020, 15.30 tot 17.15 uur
